75 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч. 86. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 8-го ТРАВНЯ 1968 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 8, 1968 No. 86. VOL. LXXV.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 7 травня, 1968

В АМЕРИЦІ

ЦЬОГО РОКУ КОНГРЕС СХОЧЕ ВЧАСНІШЕ закінчити працю у Вашингтоні, бо всі конгресмени і третина сенаторів стараються про перевибір та мусять вести виборчу кампанію. Та ще не вирішені численні законопроєкти, що їх треба цього року вирішити. В комісіях обидвох Палат находять такі законопроєкти: про допомогу закордонним державам, про заборону телефонічних підслухів, про кари для продуцентів і продавців наркотиків (ЛСД та інших) і про фонди на будову домів для родин із малими заробітками. Крім цього є ще деякі законопроєкти, що їх вже вирішила одна Палата, а друга Палата працює над ними в комісії.

ПОЯВИЛАСЯ КНИЖКА ПРОФЕСОРА Карла Ортвіна Завера під заголовком „Північні імли", в якій цей емеритований професор географії в університеті Берклі в Каліфорнії доводить, що Америку відкрили монахи з Ірляндії кілька сот літ вчасніше від того часу, коли в 1,000 році по Христі в Північній Америці появився був норвежець Лейф Еріксон. Професор Завер має 78 років. Він спирається на археологічних знахідках, які свідчать про побут ірляндців в північній частині Атлантику, в Гренляндії і в Північній Канаді.

НЮЙОРКСЬКА АКАДЕМІЯ НАУК висилає звіт про дискусію в справі домашнього самолікування та небезпеку від нього. Люди дуже часто самі лікуються аспіриною, бофферіном або подібними ліками, і це часто їм помагає, але треба бути дуже обережним, бо деколи звичайна аспірина може зашкодити людині, яка не знає, що їй бракує. Американці споживають коло 30 мільйонів фунтів аспірини річно. Один лікар оповідає про пацієнтку, яка щоденно споживала 75 аспірин. Очевидно, що вона вкінці померла від такого лікування, яке могло їй хвилево полегшувати болі. Не можна довший час лікуватися ліками без поради з лікарем.

НАУКОВЦІ З АМЕРИКАНСЬКОГО КОРАБЛЯ „Діскаверер", який є на службі Геодетичного Огляду, вимірювали океан на Південному Атлантику і ствердили найновішими науковими приладами, що переведений помір 128 років тому за допомогою 76-фунтового тягару малощо різниться від тієї глибини, яку тепер встановлено. В 1840 році Атлантик в нижчій половині між Південною Америкою та Африкою був глибокий на 14,550 стіп, а переведене міряння за допомогою електронічного приладу ствердило, що глибина океану в тому самому місці виносить 13,873 стопи

90-РІЧНИЙ СЕНАТОР ДЕМОКРАТ КАРЛ ГЕЙДЕН з Арізони має заявити, що не буде старатися про перевибір цього року, перебувши 56 років в Конґресі. До Палати Репрезентантів він дістався 1912-го року, а від 1926-го року займає пост сенатора. Сподіваються, що резиґнація Гейдена вможливить здобути сенаторське становище колишньому сенаторові Беррі Голдвотерові, який в 1964-му році кандидував на президента і через те втратив сенаторське становище. Голдвотер заповів, що буде цього року кандидувати. Відхід сенатора Гейдена з Сенату спричинить великі зміни у проводі сенатських комісій.

У СВІТІ

У ЛОНДОНІ РОЗПОЧАЛИСЯ ОФІЦІЙНІ ПЕРЕГОВОРИ про закінчення громадянської війни в Нігерії. Обидві сторони — представник центрального уряду в Ніґерії і речник колишньої Східньої провінції, що проголосила була себе незалежною Республікою Біяфрі, погодилась на строге засекречення тих переговорів.

СОВЄТСЬКИЙ „ПРЕЗИДЕНТ" МИКОЛА ПІДГОРНИЙ ВИСЛОВИВ ніби-то прихильність совєтського уряду супроти реформ, що їх переводить новий комуністичний провід в Чехословаччині. Підгорний виголосив на цю тему коротку промову в минулий понеділок, приймаючи вірчі грамоти від нового чеського амбасадора Владиміра Куцкого. Цей останній запевнив Підгорного, що ЧСР зберігатиме з СССР „союз, приязнь і співпрацю".

МІЖ ЧЕХОСЛОВАЧЧИНОЮ І ПОЛЬЩЕЮ НАСТАЛИ напружені відносини. Польський уряд вперше зголосив офіційну ноту протесту проти неприхильного ставлення чеських властей супроти польських кореспондентів у Празі й проти втручання чеської преси у внутрішньопольські справи. Чеська преса різко критикує антисемітський курс у Польщі й репресії польського уряду Гомулки проти демонструючих недавно польських студентів.

БРИТІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ГАРОЛД ВІЛЬСОН ЗААПЕЛЮВАВ до всіх політичних партій і окремих діячів, щоб вони припинили полеміку на тему расових відносин, щоб не загострювати ще більше існуючих конфліктів. Коли Вільсон виголошував ту промову у будинку міської ради Бірмінґгему — на вулиці відбувалися дві взаємоворожі демонстрації — білих і кольорових.

У ЧЕСЬКІЙ ПРАЗІ ВІДКРИТО В МУЗЕЇ ВИСТАВКУ „Тисячоліття чеського жидівства" — про вклад жидів до чеської культури й економіки. Він 5-8 червня відбудуться офіційні святкування з приводу тисячоліття поселення жидів в Чехії та 700-річного існування одної з найстарших у світі жидівських синагог у Празі. Чеські жиди сподіваються, що хтось із теперішніх правителів ЧСР візьме участь у тих святкуваннях, які були б неможливі в Польщі чи в СССР з тамошнім антисемітським курсом політики.

У ТРІЄРІ В ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ ВІДЗНАЧЕНО 150-РІЧЧЯ від дня народження Карла Маркса. Відкрито виставку його творів і різних експонатів, що стосуються його особи і діяльности, в будинку при Брюкерштрассе 10, де народився Карл Маркс. Хоча комуністична партія в Західній Німеччині заборонена, проте пошта в тій державі випустила з нагоди 150-річчя від часу народин Маркса спеціяльну поштову марку. На вулицях Трієру відбулася демонстрація комуністичних і поплентацьких студентів, при чому демонстранти вигукували проти соціял-демократів, як „зрадників" та прославляли — Го Чі Міня.

ПАПА ПАВЛО VI ВИЯВИВ в минулонедільній промові до вірних на площі св. Петра у Римі, що він також запропонував був Ватикан на місце перших безпосередніх розмов між ЗСА і Північним В'єтнамом. Здогадуються, що Папа повідомив був про це уряд ЗСА через свого Апостольського делеґата у Вашингтоні та поінформував північно-в'єтнамського представника у Парижі.

З Міссіссіппі почався Похід вбогих до Вашинґтону

Едвардс, Місс. — 6 травня з цієї місцевости почався Похід вбогих до столиці цієї країни, щоб там домагатися рішучих заходів в тому напрямі, щоб зліквідувати ті райони в ЗСА, де населення живе дуже вбого, а деколи навіть не доїдає. Провідник негрів о. Ралф Дейвід Еберн eті, який є наступником покійного о. д-ра Кінга на становищі голови Конференції Південних Християнських Провідників, сказав перед початком цієї довгої подорожі до Вашинґтону: „Вашою єдиною надією є йти вперед. Так чи сяк ми маємо вмерти, тому краще нам вмерти з черевиками на ногах, згинути в боротьбі за щось". Коло 150 осіб, старших і молодих, всіли до вийнятих шкільних автобусів та від'їхали до Селми в Алабамі, що є першою з 13-ох зупинок, де маршуючі мають ночувати в поході до столиці. Після п'ятьох годин вони були в Селмі. 7-го травня вранці похід мав вирушити до Монтґомери в Алабамі. У Вашинґтоні похід має бути 19-го травня в неділю. Туди мають прийти колони демонстрантів, що вийшли, або вийдуть із інших районів. Між маршуючими майже самі негри, тільки незначне число між ними білих. На чолі походу їде дерев'яний фармерський віз, що його тягнуть два мули, які символізують вбогість тих, що демонструють і домагаються поліпшення своєї долі.

Комісія Способів і Засобів погоджується збільшити податки

Вашингтон. — Голова Палатної Комісії Способів і Засобів конгресмен Вілбур Д. Міллс та більшість цієї Комісії погодилися на це, щоб збільшити прибуткові податки на $10 більйонів та щоб одночасно зменшити федеральні видатки в такому вимірі, на який може погодитися Уряд президента Джансона. Рішення цієї Комісії не означає, що вже запевнене в Конґресі схвалення збільшення прибуткових податків, але це є рішучий крок в цьому напрямі від дев'ятьох місяців, коли Президент просив Конґрес збільшити податки та припинити інфляційний тиск на економіку цієї країни, де доляр втрачає на вартості, бо постійно збільшується індекс цін. Комісія Способів і Засобів згідно з Конституцією має започатковувати всякі дії, які ведуть до податкових змін. Вона більшістю 17-ох до 6-ох голосів схвалила проєкт збільшити податки і одночасно зменшити державні видатки в найближчому фінансовому році на $ 4 більйони. Деякі члени Конґресу хотіли б зменшити бюджет на $6 більйонів, але Уряд заявляє, що він ніяк не може на це погодитися. Податковий проєкт буде предметом завзятих дебат в Палаті Репрезентантів, де республіканці домагаються більшого зменшення федеральних витрат.

Популярність Кеннеді зменшується, як виявляють опитування

Ню Йорк. — Тижневик „Нюзвік" і аґенція Луїса Гарріса перевели опитування і ствердили, що популярність нюйоркського сенатора Роберта Ф. Кеннеді, який кандидує на пост президента, в останніх двох тижнях зменшилася. Опитування в стейті Індіяна виявляють, що два тижні тому Кеннеді мав 45 відсотків голосів, губернатор Бранiґін — 28, а сенатор МекКарті — 18. Тепер Кеннеді дістав тільки 38 відсотків голосів опитуваних, губернатор Бранiґін — 31, а сенатор МекКарті — 24. Переведені опитування в цілій країні виявляють також зменшення популярности сенатора Кеннеді. Ніксон веде перед між усіми кандидатами, здобувши 40 відсотків голосів опитуваних, а Кеннеді 38 відсотків. Незалежний демократ колишній губернатор Алабами Джордж С. Воллес дістав 13 відсотків голосів. Переведені опитуваання в березні дали були Кеннеді 44 відсотки голосів, а Ніксон мав 38 відсотків. Інші вислідн опитування: МекКарті — 40; Ніксон — 37; Гомфрі — 38, Ніксон — 36; Кеннеді — 27; МекКарті — 25.

Українці Нюарку користають з передвиборчої нагоди, поширюють правду про Україну

Нюарк, Н.Дж. — У неділю 5 травня в залі „Коронет" в Ірвінґтоні відбулась з ініціятиви місцевого Відділу УККА маніфестаційно-політична зустріч українського громадянства з провідниками обох американських партій. Завданням зустрічі було ближче знайомство і взаємопізнання, винесення групового протесту проти переслідування в Україні та докладніша інформація американських політичних діячів про колоніяльний стан України в складі СССР. Зустріч відкрив, після відспівання національних гимнів, голова місцевого Відділу УККА д-р Володимир Гук, а далі програму вів ред. Зенон Снилик. До приблизно 350 осіб у залі промовляли: президент УККА д-р Лев Добрянський, суддя Марсель Вагнер — англійською та українською мовами, конгресмен Джозеф Мініш, директор „Фріголдерів" на повіт Ессекс Стюарт Гаузман. Серед гостей-американців були: кандидати на конгресменів від Республіканської партії Дж. Волгаузер, який прибув з дружиною, С. Клементе, кандидати на „фріголдерів" д-р Л. Міллер, М. Лепре, Р. Стабіле. За президіяльним столом були: о. д-р Михайло Гречишин і о. Ярослав Дибка від УКЦеркви, о. Артемій Селепина від УПЦеркви, пастор Володимир Домашовець від Об'єднання Українських Євангеликів, також місцеві українські політичні діячі від Українсько-Американського Демократичного Клюбу, від Українського Републіканського Клюбу та від Громадянського Клюбу в Ірвінґтоні. Рівнож присутній у залі був екзекутивний віце-президент УККА п. Йосип Лисогір. Американські промовці, між якими були і републіканці і демократи, виявили добру зорієнтованість у колоніяльному стані України й інших поневолених націй та закликали американців українського роду брати активну участь у політичному житті країни, бо така участь може відкрити шляхи для успішнішої допомоги поневоленим народам. В кінці віча прийнято одноголосно резолюції в обороні людських і національних прав України, вислані до Теґерану. Зустріч закінчилась відспіванням „Не пора". Газети Нюарку та Ірвінґтону принесли інформації про цю зустріч, а нюаркський „Стар Леджер" з 6 квітня помістив і фотознімку д-ра В. Гука з конгресменом Мінішом, з відповідним підписом.

У Білому Домі відбулась нарада в справах війни-миру у В'єтнамі

Вашингтон. — У зв'язку з новою офензивою комуністів у Південному В'єтнамі та з першими офіційними безпосередніми розмовами з Північним В'єтнамом у Парижі, що повинні розпочатися вже в п'ятницю цього тижня, у Білому Домі відбулася в понеділок 6 травня ц. р. велика нарада під проводом президента Джансона. Взяли в ній участь державний секретар Дін Раск, його заступник Ніколявс де Каценбах, директор Центральної розвідчої аґенції Ричард Гелмс, асистенти Президента Вільям Банді і Волт Ростов, шеф штабу Армії ген. Гаролд Джансон, заступник команданта збройних сил у В'єтнамі ген. Ендрю Ґудпейстер, який буде військовим дорадником американської делеґації на переговорах з комуністами у Парижі, Аверелл Ґарриман і Саюрус Венс — представники ЗСА на згаданій конференції у Парижі, і колишній голова об'єднаних шефів штабів та кол. амбасадор у Південному В'єтнамі — ген. Максвелл Тейлор. Ця нарада, як сказано, стосувалась однаково поновлених комуністичних атак проти південно-в'єтнамських міст, яку комуністи розпочали в минулу неділю, — як теж тактики, яку треба буде прийняти у Паризьких розмовах з комуністами. Президент підтримав становище, , що його зайняв був в минулу неділю новопризначений американський амбасадор в Об'єднаних Націях Джордж Болл, який твердив, що комуністи хочуть осягнути своєю воєнною офензивою „кращі атути для Парижа", але вони грубо помиляються, коли думають, що їхні атаки проти південно-в'єтнамських міст можуть захитати могутньою силою ЗСА або вплинути на зміну американського становища в справах замирення у В'єтнамі. Головний представник ЗСА, призначений для розмов з комуністами у Парижі, Аверелл Гарриман, поручав у своїй промові, яку виголосив на бенкеті в „Ню Йорк Гілтон готелі" в той же понеділок вечером, щоб американський нарід узброївся у велику терпеливість, яка потрібна для переговорів з комуністами. Він підкреслив, що конечність гнучкої тактики в таких переговорах мусить іти впарі з твердістю і рішучістю.

Тим часом у Південному В'єтнамі продовжуються бої проти значних з'єднань В'єтконґу і північно-в'єтнамського війська, кинених проти різних тамошніх міст і військових влаштувань. Однак комуністам не вдалося ніде осягнути стратегічного успіху, крім знищення, заподіяного містам і його населенню. В самому Сайґоні згоріли цілком 4-6 бльоків кам'яниць. Коло 5.000 мешканців опинились без даху над головою. У зв'язку із вибухами ворожих мінометних знарядів і ракет тисячі мешканців переносяться з місця на місце. Південно-в'єтнамські вояки, обстрілювані снайперами, перешукували дім за домом, при чому в багатьох домах вибухали накопичені там запаси ворожої амуніції.

У Сайґоні згинув 5-ий з черги західній журналіст-фотограф, 23-річний американець Чарльс Енґльстон. Попереднього дня згинули там 4 молоді воєнні кореспонденти, з яких три були австралійцями та один брітісць.

ЗСА й Північний В'єтнам погодились на будинок для нарад у Парижі

Париж. — Шарж д'аффер американської амбасади у Парижі Вудруф Воллнер і північно-в'єтнамський постійний представник у Парижі Маі Ван Бо погодились на запропонований французьким урядом будинок в центрі Парижу, де будуть вестися американсько-в'єтнамські переговори. Це колишній люксусовий готель „Маджестік", масивний 7-поверховий будинок недалеко Тріюмфального Луку, який після війни був головною квартирою для аґенції Об'єднаних Націй ЮНЕСКУ, а тепер здебільша зайнятий різними аґенціями французького міністерства закордонних справ. Французький уряд підшукує якийсь недалекий будинок для перетворення його в інформаційний центр для преси з відповідними телефонними та радіотелеграфними влаштуваннями, бо хоча в отому колишньому готелі було б місце для такого інформаційного центру, проте французький уряд хоче запевнити американсько-в'єтнамській конференції якнайбільший спокій і дискрецію. Сподіваються, що на ту конференцію прибуде до Парижу поверх тисяча закордонних журналістів. Американська амбасада приготовляє для американських журналістів окремий будинок з усіма комунікаційно-інформаційними влаштуваннями, а саме готель Крілльон на Пляс де ля Конкорд (площі Згоди), напроти будинку амбасади.

Інж. Богдан Неганів очолює місію ОН в Уґанді

У східній Африці є держава Уґанда, що має 224 тисячі квадратних кілометрів обширу, сім мільйонів населення та межує з Кенією, Суданом, Конґо, Руандою і Танганьїкою. Столицею тієї країни є місто Кампала, а в тій столиці перебуває місія Об'єднаних Націй, яку очолює молодий український архітект з Америки, інж. Богдан Неганів. Там він живе з дружиною Христиною та двома малолітними синами, Христофором і Марком. Його контракт з ОН кінчається в травні 1969-го року. Завданням місії ОН в Уґанді є допомогти місцевому урядові в плянуванні урбанізації головних міських осередків країни. Ця місія працює паралельно з африканськими професіоналами, які мають перебрати і продовжувати працю після виїзду місії. Інж. Неганів в листі згадує про дружні відносини з місцевим населенням та пише про життя-буття української родини в тій екзотичній країні, що вже здобула собі незалежність, якої все ще не має великий український нарід із своєю тисячалітньою історією і культурою.

Інж. Богдан Неганів

(Фото з присвятою ,Свободі')

УКРАЇНЦІ В ТЕГЕРАНІ ВЕДУТЬ ПАРТИЗАНКУ ПРОТИ СОВЄТІВ — ПИШЕ АМЕРИКАНСЬКИЙ КОРЕСПОНДЕНТ

Теґеран. — „Мала група українців із З'єдинаних Стейтів Америки, Канади, Франції й Арґентини розпочала і веде партизанську війну проти делеґації Совєтської України на Міжнародній Конференції Людських Прав, що відбувається тут від 22-го квітня" — пише в своїй кореспонденції Джеймс Андерсон, відомий кореспондент американських газет у Дітройті, який перебуває в Теґерані від початку конференції. Андерсон в своїй кореспонденції, копію якої переслав до „Свободи", пише:

„Репрезентуючи Світовий Конгрес Вільних Українців, що має свій осідок у Вінніпеґу в Канаді, українська група атакує совєтську делеґацію за ув'язнення приблизно 250 письменників та інтелектуалів у Совєтській Україні від 1960-го року, хоч деякі з них перебувають у в'язниці від 1945-го року. Докладне звідомлення майже всіх випадків приготовив совєтсько-український письменник і член комуністичної партії Вячеслав Чорновіл, який і сам перебуває у в'язниці. Матеріял перевезено із Совєтського Союзу контрабандою. Чорновіл заінтересувався справою, відмовившись свідчити проти фальшиво оскаржених совєтсько-українських письменників. Українська група з вільного світу переслала копії документів Чорновола та інші матеріяли в англійській мові до приблизно 100 урядових делеґатів на конференції.

П. Е. Недбайло, голова совєтсько-української делеґації, був обурений поширюванням документів Чорновола та інших матеріялів, що їх вільні українці приготовили на доказ заперечування людських прав в Совєтській Україні. На початку тижня, після роздачі матеріялів, Недбайло зупинив Дениса Квітковського, дітройтського адвоката і члена української групи, та вимагав вияснення причин їхньої турботливої акції. „Я маю до діла з Об'єднаними Націями дев'ять років" — говорив Недбайло — „але це перший раз щось таке трапилося; навіть делеґати, які знають мене ввесь час, запитують, що це все значить". Недбайло є професором права в Києві, столиці Совєтської України. „Я виступлю в обороні моєї держави" — кричав він до Квітковського. Інший член совєтсько-української делеґації, В. Г. Сокуренко, сказав Квітковському у вестибюлі конференційної залі: „Ми сильніші від вас. Ми маємо довгі руки". На запит Квітковського чи це означає погрозу, Сокуренко поправив свій вислів, але перестеріг Квітковського, щоб припинив турбуючу активність. Групі вільних українців відмовлено акредитації на конференції як не-урядовій делеґації. Але двох з них, о. д-р Василь Кушнір з Вінніпеґу, що є президентом Світового Конгресу Вільних Українців та президентом Комітету Українців Канади, і д-р Богдан Галайчук, професор права в Буенос Айрес, приїхали як офіційні спостерігачі канадійської і арґентинської делеґацій. Квітковський, паризький лікар д-р Ярослав Мусянович, редактор Сосновський з Оттави, Архиєпископ Мстислав Скрипник з Бавнд Бруку та д-р В. Душник з Ню Йорку приїхали на конференцію як „приватні особи" — пише в своїй кореспонденції ред. Андерсон, подаючи в дальшому ряд подробиць про активність цех українців в Теґерані.

Українці одинокі

З усіх національних еміґрацій українці одинокі, що на міжнародну конференцію людських прав в Теґерані вислали своїх представників та ведуть там відповідну акцію в обороні людських прав для народу їхнього походження. Д-р Тадеуш Шміткоскі є спостерігачем організації „Пакс Романа".

„Свобода" — „найбільш осоружна газета"

Представники вільних українців в Теґерані зареєстровані на міжнародній конференції як кореспонденти поодиноких вільних українських газет. Під час розмови з д-ром Квітковським, про яку згадує в своїй кореспонденції ред. Андерсон, голова підсовєтської української делеґації проф. Недбайло сказав, що „з усіх українських еміґрантських газет „Свобода" найбільш осоружна".

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

УКРАЇНСЬКІ ЄВАНГЕЛИСТИ ВИСЛАЛИ МЕМОРАНДУМ ДО ТЕГЕРАНУ

Дітройт. — Як повідомив екзекутивний секретар Українського Євангелицького Об'єднання в Північній Америці ,пастор В. Боровський, від імени Об'єднання вислано 22 квітня до Теґерану Меморандум в обороні прав українців-євангелистів в Україні. Ще перед тим до ОН було вислано протест проти переслідування українських інтелектуалістів. Меморандум для Міжнародної Комісії Прав Людини в Теґерані підписав голова Об'єднання пастор Іван Яцентий.

ДО 80-РІЧЧЯ ПРОФ. В. ІВАНИСА — ІСТОРИКА КУБАНІ

Торонто. — Заступникові голови НТШ на Канаду, авторові багатьох історико-дослідних праць, проф. Василеві Іванисові сповнилось 80 років життя. Уродженець Кубані, прем'єр уряду вільної Кубані, потім декан Української Господарської Академії в Чехо-Словаччині, тепер голова Ради Української Школи на східню Канаду, проф. В. Іванис є автором 5-томової книжки спогадів „Стежками життя", яку історики і рецензенти називають найновішою історією Кубанського краю. Проф. В. Іванис живе в Торонті.

„ПІТТСБУРҐ ПРЕСС" ПРО ПОНЕВОЛЕНУ УКРАЇНУ

Піттсбурґ, Па. — Почавши від 29 квітня, щоденник „Піттсбурґ Пресс" містить серію статтей „Україна", присвячених українській проблемі. Для кращої інформації читачів опубліковано також географічну мапу України. У недільному виданні цієї газети, з 28 квітня, була велика інформація, ілюстрована фотознімками, про українську маніфестацію в Піттсбурґу, організовану з ініціятиви місцевого Відділу УККА, в обороні українського народу та його людських прав.

8-ИЙ ДЕЛЕҐАТСЬКИЙ З'ЇЗД УНДС

Ню Йорк. — В суботу 11 травня ц. р. відбудеться в залі катедри св. Володимира в Ню Йорку, 160 вест 82-га вул., 8-ий Делеґатський З'їзд Українського Національно-Державного Союзу. Доповідь виголосить ред. І. Кедрин: „Сучасна політична ситуація і наше становище". Початок о год. 10 ранку. О год. 6-ій вечером відбудеться там же Товариська зустріч-вечеря.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Ict. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Перший крок у Парижі

10-го травня або за кілька днів після цієї дати розпочнуться перші офіційні безпосередні розмови уповноважених представників З'єднаних Стейтів Америки і Північного В'єтнаму. Щоб ніхто не віддавався омані, що це вже мирові переговори, які ось-ось завершаться заведенням миру й ладу в В'єтнамі, Президент виразно перестеріг, висловивши „обережну нотку": „це — тільки найперший крок, і попереду багато ризика і труднощів".

Це ще далеко не мирові переговори. Самі північні в'єтнамці кількакратно підкреслювали, що їхньою ціллю є добитися передусім „беззастережного" припинення Америкою налетів проти Північного В'єтнаму „і всіх інших ворожих дій", а щодо політичної сторони проблеми, то вони раз-у-раз заявляють, що стоять на становищі тих своїх „4-ох пунктів", зміст яких зводиться до вимоги — відкликання американських військ і скомунізування Південного В'єтнаму. Коли ж зважити, що ЗСА вже давно заповіли, що повне припинення бомбардування Північного В'єтнаму може статися тільки тоді, коли Північний В'єтнам не використовуватиме нової ситуації для своїх воєнних цілей, і що є річчю виключеною, щоб ЗСА та їх союзники у В'єтнамській війні могли погодитись на сутню капітуляцію, то виходить ясно, що шлях отих розмов з комуністами довгий і тернистий.

Поминувши історичні прецеденти із переговорами з комуністами в різних справах, в даному випадку треба рахуватися ще з можливістю, що комуністи свідомо проволікатимуть розмови аж до президентських виборів з початком листопада ц. р. Перекинення 50.000-80.000 північнов'єтнамського реґулярного війська до Південного В'єтнаму протягом останніх двох місяців свідчить виразно про злу волю комуністів. Ця зла воля проявляється безперервною пропаґандою проти Америки і варварськими актами терору, як ось убивство на вулиці Сайґону 4-ох австралійських кореспондентів і члена західньонімецької амбасади. Тоді, коли ЗСА дійсно і щиро прагнуть замирення, ладу і спокою, у В'єтнамі, комуністи змагають до здійснення шляхом переговорів своїх аґресивних цілей.

Люди минаються, установи живуть

Це вже такий невблаганний закон природи: „все йде, все минає". Минаються, зокрема, люди — один раніше, другий пізніше, на кожного приходить черга. Модерна наука статистики навіть дійшла до такої досконалости, що майже з абсолютною точністю визначає, скільки людей коли помре. Визначає — скільки, але не знає — хто.

Люди минаються, але живуть народи й їхні установи — якщо вони про це дбають, якщо за свого життя дбають про це ті, які знають, що мусять минутись. Великий сенс у цьому відношенні має давня французька засада, схоплена фразою: „Король умер, хай живе король!" Умерла людина, бо прийшла на неї черга, але — нехай живе установа!

Це можна і треба сказати також про сл. п. Івана Кокольського, головного касира Українського Народного Союзу, який нагло помер і якого поховано з належними почестями минулого тижня. Він не перший, і не останній, екзекутивний урядовець цієї найбільшої української установи у вільному світі, що йому прийшлось передчасно залишити свій відповідальний пост. Тільки за останніх двадцять років Український Народний Союз — крім тисяч своїх активних і заслужених членів, які померли — утратив таких провідних діячів, як головні предсідники Микола Мурашко і Дмитро Галичин, головний секретар Григорій Гермаан та редактор Лука Мишуга. І за кожним разом після такої втрати перед установою і громадою виникав той самий турботливий запит: як же буде далі? Але завжди і в кожному випадку на місце того, хто відійшов, приходив інший і відповідно до своїх сил і спроможностей продовжував працю, бо — люди минаються, а установи живуть.

Очевидно, що в Українському Народному Союзі праця і відповідальність більші, ніж в будь-якій іншій установі, як з уваги на його величину, так і на його місце в нашій суспільності. З другого ж боку, така установа має вже довгими роками і практикою вироблений найбільш кваліфікований апарат, який спроможний у відповідній мірі заповнити кожну проґалину негайно. Очевидно, що кожна втрата провідного і відповідального діяча болючо відчувається. Але чесноти, труди і досягнення, відданість праці й установі того, хто відійшов, завжди світять добрим прикладом для тих, що залишаються. Такий добрий приклад залишив для всіх і с. п. Іван Кокольський.

Індустрія і Центр Українських Студій в Гарварді

Існує поважна можливість, що більше як половину коштів, потрібних для створення Центру Українських Студій в Гарвардському університеті, оплатить індустрія.

Як уже згадувалося в „Свободі" з 9-го квітня ц. р., кругло 400 великих корпорацій подвоюють пожертви своїх працівників на розбудову та удержання в ЗСА університетів і коледжів.

З огляду на велику різноманітність у програмах т. зв. Дорівняльного Фонду різних корпорацій Головна Екзекутива ФКУ, в порозумінні з Гарвардським університетом, усталила певну процедуру, якої мусять додержуватися всі представники та комітети ФКУ, а також всі жертводавці, які бажають, щоб дорівняльна пожертва їхніх корпорацій причинилася до уфундування Центру Українських Студій.

Мусимо підккреслити, що в цій процедурі немає вiнімків, і тому прохаємо її точно придержуватися:

Місцеві представники та комітети ФКУ повинні негайно перевірити, хто з їхніх жертводаавців працює в корпораціях, які є членами Дорівняльного Фонду. У місцевостях, де нема представництв чи комітетів ФКУ, це повинні зробити самі жертводавці.

Коли жертводавець сам або з допомогою представника ФКУ усталить, що його компанія має програму Дорівняльного фонду, і що ця програма відноситься до датків на приватний університет (є такі, що відносяться тільки до державних університетів), без огляду на те, чи даний жертводавець є випускником цього університету чи ні він повинен негайно явитися до бюра своєї установи і зажадати відповідного формуляру.

Ту частину формуляру, яку мусить виповнити сам жертводавець, треба виповнити точно, бо всякі неточності можуть спричинити непорозуміння і відтягнути вплив грошей. Тут треба пам'ятати, що установою, яка одержує даток, є Гарвардський університет, а не ФКУ. Під час виповнювання формуляру ж е р тводавець повинен залишити порожніми ті місця, де подається адресу Гарвардського університету і точну дату пожертви.

Ця інформація буде вписана Секретаріятом ФКУ тому, що, згідно з вимогами податкового уряду, дата пожертви мусить узгоджуватися з датою, яка вписана у головній касовій книзі ФКУ, тобто з датою, коли Централя ФКУ одержала даток від місцевого представника чи комітету.

Виповнений та підписаний формуляр треба передати негайно місцевому представникові чи комітетові ФКУ, а якщо такого немає, то переслати на адресу: Ukrainian Studies Chair Fund, 302 West 13th St., New York, N.Y. 10014.

Місцевий представник мусить перевірити, чи формуляр виповнений правильно, чи жертводавець дійсно вплатив свій даток, і вислати його негайно до Головної Екзекутиви ФКУ.

У програму Дорівняльного Фонду можуть бути включені тільки ті пожертви, які були вплачені до каси ФКУ. Підписання деклярації не може уважатися за вплачення пожертви.

За референтуру Дорівняльного Фонду ФКУ
Степан Чорпіта

Мих. Килимний

„ПЕТЛЮРА" ПРО СУЧАСНІ УКРАЇНСЬКІ СПРАВИ

Куритиба. — Нема ніякої вигадки — це ми вичитали в одному з найвизначніших часописів Бразилії „О Глобо", що великою мірою формує громадську й політичну думку країни, має поважні впливи в місцевих урядових колах і виходить у давній столиці, Ріо де Жанейро. В згаданому часописі з 15 березня ц. р. вміщено на неповних три шпальти міжнародний коментар під промовистим заголовком: „Неспокій в Україні". Автор починає свій виклад таким цікавим ствердженням:

„У широкому світі існує чимало груп людей, які вважають, що комунізм поневолює три великі потуги, з них третя, що зформована з українців (перші дві складаються з китайців і росіян). Не зважаючи на тоталітарну ситуацію всередині СССР (намагання знівелювати всі нації — М. К.), українська республіка відома своїми найбільшими багатствами, а обширами і населенням не поступається перед великими европейськими країнами, стоячи нарівні з Німеччиною, Англією, Італією та Францією".

І далі автор переходить до еміґрації:

„Мільйони українських еміґрантів та їхніх нащадків, розсіяних по всьому вільному світі і зорганізованих у своїх національних громадах, через своїх лідерів кличуть вільні народи допомогти країні їхнього походження в боротьбі за волю і незалежність..."

Автор пише, що вільний світ куди більше обізнаний з усім російським, ніж з українським. Цей факт називає він „курйозним": „Хоч усі доволі докладно знають про відвагу московських інтелектуалів (тут автор наводить прізвища та пов'язані з ними факти і події: Євтушенка, Т в а рдовського, Солженіцина а потім Синявського і Даніеля, закінчуючи Ґінзбурґом і Ґаланcковим, але далеко не всім відомі куди бурхливіші події, що відбуваються в Україні, яка вже була привернула в 1917 році волю, а потім знову опинилася на становищі однієї з колоній Росії"

Незнання і замовчування українських справ у широкому світі автор пояснює так:

„...Першим бар'єром до цього є мова. Коли російська мова сьогодні є знаною в багатьох країнах і з творів російської літератури роблять численні переклади, то мова українська поза Україною майже невідома. Другим бар'єром є унапрямлювана совєтським режимом політика коекзистенції, яка виставляє Україну, як цілком внутрішню справу поза залізною заслоною, де Сталін сконструював ніби єдину Росію... Українці, які мешкають за кордоном, з великою силою та завзяттям поборюють ці перепони, скрізь і всюди виявляють свою окремішність і рішуче вимагають, маючи на це тверду базу, визнавати їх далеко давніше від росіян походження".

„Але недавно, — пише автор, — дісталися на Захід сиґнали про ферментацію в усій Україні. Маємо досить перепачкованих на Захід матеріялів про арешти в 1965 і 1966 роках багатьох інтелектуалів, учених та студентів в Києві і інших містах... запроторених потім до концентраційних таборів".

Розповідаючи про відновлення сталінських методів переслідувань в Україні, автор підкреслює, що вони йдуть всупереч офіційній совєтській конституції.

Далі він досить докладно реферує книжку В. Чорновола „Лихо з разуму", і окремо спиняється на постаті поета - філолога Святослава Караванського, який звернувся зі спеціяльною петицією до керівника польських комуністів Владислава Гомулки, сподіваючись, що той заініціює скликання спеціяльної міжнародної комуністичної конференції в справі „остаточного визначення марксистсько - ленінської політики для різних націй і країн, яка б задовольняла всі народи".

"Значне місце в статті приділено Іванові Дзюбі, як теоретикові й політикові, як незрівнянному критикові національної політики в СССР, веденої Сталіним, Хрущовим, а тепер їхніми наслідниками.

В кінці говориться про „енерґійні протести українців проти трактування їхньої нації совєтським режимом, який стоїть на послугах московського шовінізму".

Останні ж рядки статті звучать так: „... народ України повертається проти своїх катів і вже починає бачити можливість, коли одного дня відновить свою волю і незалежність".

І в „О Ґлобо" і в „О Естадо де Сан Павльо", не кажучи вже про менші бразилійські часописи, з'являються доволі часто подібні статті про україннські справи. Але цього разу „О Глобо" продемонструвало особливу симпатію до України й українства, вмістивши великими літерами під заголовком згадуваної тут статті: „Написав Іван Петлюра — виключно для „А Глобо".

Хто такий „Іван Петлюра" — справжнє прізвище чи псевдонім, українець, бразилієць чи представник іншої нації, про це „О Ґлобо" не обмовилось жадним словом.

Леся Лисак

НАДІЯ МЕРІ ҐОРДОН

Трохи дивно порівнювати Мері Ґордон з кам'яною статуєю Свободи, та коли вона стоїть на круглих сходах свого білого дому, то більше схожа на величну скульптуру, як на звичайну жінку. Вона масивна і могутня ця стара Мері Ґордон із черствим обличчям та твердими очима.

Мері Ґордон живе у великому домі, який збудували її батьки. Це старий, але все ще міцний і гарний дім. Тепер таких уже не будують. Ніхто вже не будує для однієї родини триповерхових домів з круглими, високими сходами, з високими коринтськими колонами. У вікнах кольорові вітражі. Підлоги з мармуру і дерева, якого не знищили довгі роки.

Мері Ґордон повидавала дочок заміж, поженила синів, поховала чоловіка, і тепер живе сама у дванадцяти кімнатах на двох поверхах. На третьому поверсі вже давно ніхто не мешкає. Коли Мері була ще дитиною, там мешкали нянька, куховарка та візник. Відколи Мері стала господинею дому — домашньої прислуги вже в неї не було. Змінилися часи. Зрештою — Мері вміє дати собі раду з усякою працею. Така могутня жінка, як вона, взагалі не боїться ніякого зусилля, або краще сказати — не боїться нічого. Бо Мері Ґордон — внучка піонерів.

Людям, які такими речами цікавилися, Мері Ґордон могла розказати до найменших подробиць, як тоді жили на Далекому Заході у самітньому ранчо її дід та бабуня. Це було тоді, коли щойно починали прокладати залізничні шляхи, і коли до найближчої оселі їхали кіньми дві з половиною доби. Коли на зиму бабуня засолювала бочки волового м'яса і прала білизну у дерев'яній балії. Коли в кухні біля печі, висіла завжди на поготівлі бабунина рушниця. У тих часах це була самозрозуміла річ: коли мужчин не було вдома — жінка мусіла бути готова до самооборони.

У наріжній кімнаті на третьому поверсі є речі, які на перший погляд видаються непридатними — або у кращому випадку — музейної вартости. У старомодній шафі висить полиняла уніформа з часів Громадянської війни. Поруч — довгі жіночі сукні, прибрані ручним мереживом, колір яких вже трудно розпізнати. Лежать книжки, сторінки яких ламаються при дотику, і полинялі, пожовклі знімки. А над ватраном висить заржавіла рушниця — важка й незугарна. Та сама, що колись висіла біля печі у самітньому ранчо. Всі ці і інші речі — це історія піонерського роду Мері Ґордон. І, мабуть, тому в неї завжди було оте незахитане почуття певности, яке мають нащадки людей, які створили щось могутнє та тривке. І тому Мері Ґордон звикла думати, що одне з її непорушних прав — це право жити у „доброму сусідстві".

„Добре сусідство" означало колись багато різних речей. У доброму сусідстві не треба було замикати дверей на замки і не треба було боятися, що хтось нападе й пограбує. У доброму сусідстві можна було залишати на подвір'ї предмети — і не боятися, що хтось їх украде. У доброму сусідстві родини жили одна поруч одної довгі роки — разом росли, разом старілися. Одні до одних заходили на гутірку, на чашку кави, на пораду. У потребі вони щиро й жертвенно допомагали одні одним. Основою було довір'я. Довір'я і прив'язаність. Так, Мері Ґордон вірила, що вся ця гармонійність „доброго сусідства" є одним з її прав.

Та від деякого часу щось почало змінятися. Почалося з того, що сусідкка Беті Бравн, повдовівши, продала свою велику хату й перейшла жити до невеличкого дому на перемісті. Це був перший удар для Мері Ґордон. Бетину хату купили „нові" люди — ті, які мешкали у відокремленій частині міста. І про тих людей говорилося, що там, де вони поселюються — пропадає добре сусідство. Що там уже немає спокою і ладу, а починаються напади, грабунки й насильства. Що приходиться замикати двері на замки і побоюватися за свою безпеку. Згодом, за першими „новими" спровадилося ще кілька інших. Мері Ґордон стала ще більше схожою на мовчазну, масивну скульптуру.

Вона вдавала, що їх не бачить, коли вони переходили попри її дім, і не чує, коли до неї віталились. Вона відгородила своє подвір'я високою огорожею і придбала великого сердитого пса.

Коли у місті бували заворушення, Мері Ґордон ішла до наріжної кімнати на третьому поверсі і дивилася то на вулицю — то на стару рушницю. Але страху в неї не було — був тільки жаль, що часи „доброго сусідства" відійшли...

Того весняного ранку Мері підливала квіти перед круглими сходами. До неї підійшов малий хлопчик, той, із сусіднього дому. Він поздоровив її чемно і почав щось жебоніти. Мері не дивилася на нього — вона не хотіла його бачити. І враз хлопчик закричав:

— Пані, бережіться, сюди біжить лихий собака!

Він схопив якийсь прутик і, маленький, став перед масивною постаттю Мері Ґордон, збираючись її захищати.

Тоді Мері вперше глянула на дитину, яка не була нащадком піонерського роду. Вона глянула на хлопчика, від батьків якого відгородилася високою огорожею і подумала: „Може колись, коли мене вже не буде, а ця дитина виросте — постане якесь нове добре сусідство. І буде, як колись — спокій і довір'я".

Це була нова надія Мері Ґордон, яка в тій хвилині забула про стару рушницю у наріжній кімнаті...

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

У СПРАВІ КНИЖКИ ІВ. КОЛЯСКИ

На сторінках „Свободи" та інших часописів появилися рецензії на книжку Ів. Коляски „Едюкейшен ін Совєт Юкрейн". Є також спроби поширювати її серед українців. Але цього не досить. Ми мусимо подбати, щоб книжка була в кожній бібліотеці і ось чому. Знаємо, що до всіх публікацій політичних утікачів ставляться в ЗСА і в Канаді дуже критично, бо вважають їх необ'єктивними, написаними тенденційно з метою компромітувати СССР. Але інакше буде сприйнята книжка Ів. Коляски, бо автор її корінний канадієць та ще й довголітній член комуністичної партії. Це робить її особливо вартісною для наших завдань. Крім того праця Коляски спирається на офіційних статистичних даних СССР.

Узявши до уваги все зазначене, ми повинні подбати, щоб книжка ця попала до всіх публічних і університетських бібліотек. Також бажано, щоб вона була в бібліотеках при клюбах жіночих та інших американських громадсько - політичних організацій.

Для здійснення цього потрібна певна плянова акція. Треба, щоб цим зайнялася якась українська організація. Вона сконтактувалася б з автором, щоб з'ясувати, чи розсилав він свою книжку бібліотекам і яким, проголосила б збірку на купівлю книжки для тих бібліотек, які відмовляються придбати її, і давала б цю справу до кінця через свої Відділи.

Не сумніваюся, що знайшлися б охочі оплатити вартість одної - двох книжок. Думаю, що цим повинен зайнятися УККА, тобто знайти таку організацію, яка мала б довір'я в громаді і погодилася б взятися за цю корисну справу.

А. Гудовський

ІНФОРМАЦІЙНА БРОШУРА ПРО НЕЗАКОННІ СУДИ В УКРАЇНІ

Торонто. — Накладом Крайової екзекутиви УНО вийшла брошура під наг. „Боротьба за свободу в Україні" Д. Квітковського на 67 стор. Автор опрацював брошуру на основі опублікованих у різних українських закордонних виданнях пересланих з України матеріялів, у тому книжки В. Чорновола „Лихо з розуму", і в ній вияснює незаконність большевицьких негласних судів.

СВІТОВИЙ КОНҐРЕС МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА

„Літературна Україна" з 16 квітня повідомила, що за рішенням ЮНЕСКО, восени 1969 р. в Будапешті відбудеться Світовий Конґрес мистецтвознавства. Тема Конґресу — загальний і реґіональний розвиток мистецтва народів Центральної і Східньої Европи. Передбачено участь 800 науковців із 40 країн світу. Газета не згадує цю участь науковців з УССР у тому важливому Конґресі.

Ольга Приходько

ПРАДІД ІЛІЯ

Частина III

НАТАЛЯ

(28)

Ішов лісом, заходив то сюди, то туди до знайомих осель, щоб випитати, чи не прибігав хто з його хутора, але побачив, що більшість осель близько шляху випалено дощенту, а ті, що залишились, стояли пусткою. Нарешті, коли вже смеркало, підійшов до свого хутора. Ходив по своїй власній землі, але замість хутора, побачив саме згарище. Там де був гарний, веселий хутір, де було стільки дітвори, стільки худоби, будов, де зеленів молодий сад, де брат поставив пасіку, а жінки насадили запашного зілля та всяких квітів, лежало страшне попелище. Особливо в сутінках це було таке жахливе видовище.

І плакав Ієрофей, і проклинав ворогів, і жахався, і кликав дітей, і молився... Ніде, ніхто ані не озвався... Блукав по околиці цілу ніч, а ранком поплівся назад. Не знав і не пам'ятав, куди і як ішов і як самі ноги донесли його до куреня. Перелякана, стурбована жінка, лише глянувши на нього, зрозуміла, що сталася найгірша біда. Спочатку не міг говорити, тільки трусився та плакав.

Яке б велике нещастя не спадає на людей, якось треба жити далі.

Побивались, дуже побивались бідні батьки, довгий час шукали та розпитували по околиці і довідались тільки, що жінка молодшого брата з немовлям на руках заховалась десь в яру, в болоті стояла цілий день серед очерету. Бачила вона, як горить хутір, як погнали худобу, бачила ту криваву різню... Перечекала те все, а як смеркло, втекла до своїх батьків і тепер лежить без пам'яті та маячить як непричетна. Ледве чи буде жити.*)

Що робити?

Залишився їм з великої родини один син, з усього майна — пара коней та бричка, а синові Костикові — дві книжечки з байками, старе галицьке видання українською мовою.

Треба кудись їхати, десь шукати пристановища та праці, щоб заробити хоч на хліб насущний.

Спочатку сподівався Ієрофей, що як збере що з свого поля, то якось зможе перебитися з родиною через лихоліття. Але побачив, що ліпше йому до своєї землі не вертатися, бо довідався, що тих господарів, у яких стояло польське військо вважають тепер за зрадників і розправляються з ними немилосердно, а їхню землю конфіскують. Отже, треба їхати кудись далі, де його ніхто не знає, і мовчати про свою біду і про свою віру.

Наймалися то там, то сям. То помагали сіно возити, то снопи в'язати, влітку в жнива всюди якась праця траплялась. Мали що їсти, але грішми ніхто не платив, бо по селах майже ніхто їх не мав. А до панів боялися найматися, щоб чого доброго не почали розпитувати та щоб знов якої біди собі не напитати.

Так перебиваючись заїхали аж на другий бік Поділля, де повстання не було.

Тим часом надійшла осінь, треба було думати — де і як зимувати?

Розпитували всюди, але ніхто не хотів прийняти старого наймита з родиною. Нарешті завела їх доля до відлеглого села, де влаштувались вони на роботу в заможній парафії. Допомагали на току коло молотників. Священик був добрий чоловік і радо дозволив їм оселитися тимчасово в своїй стодолі. У священика був син такого самого віку, як Костик. І хлопці-однолітки зразу заприятелювали. Пан-отець звернув увагу на цих людей, бо виглядали вони зовсім не так, як звичайні селяни або робітники, мали свої добрі коні, бричку, син у них виглядає ніби панич. За цим мусить щось критись, подумав він собі і почав потрохи розпитувати. Довідався, що це — втікачі, що у них все згоріло, що вони не мають де ані голову преклонити.

Ось пан-отець їм каже:

— Є тут біля церкви сторожка, де жив старий паламар. Він торік помер, сторожка стоїть порожня, могли б там і перезимувати. А при церкві могли б якось і прохарчуватися, якщо знаєте грамоту.

Бідний чоловік зрадів і щиро подякував.

З часом приділили йому трохи землі, і так він господарював, якось перебиваючись. Бо хто звик до ліпшого, хто звик бути сам собі паном, тому дуже тяжко звикати до гіршого, до залежности від інших. І не так його допікали та праця на малому полі та нестатки, як тяжке пониження. Він вважав себе шляхтичем, а тут мужичня над ним ніби верховодить. Не мають до нього належної пошани. Він для них якийсь пономарчук. Гукають на нього: — „Ходи мерщій відчини церкву! Та який з тебе паламар, що й коло церкви не позамітав. І дзвонити не вмієш як слід".

Була у нього і друга журба, ще тяжча. Був він греко-католик. А тут не смів ані признатися до своєї віри! Всі вважали його православним.

Єдине, що його тішило, це те, що його син усе грався і вчився з поповичем. Пан-отець сам їх учив, бо його син незабаром мав вступати до духовної школи.. А якось в неділю покликав Ієрофея пан-отець та й каже:

— Знаєте восени повезу я свого хлопця до школи в Кам'янці. Подумав я собі, що хлопці наші так добре разом вчилися, що було б добре, щоб і ваш син поїхав разом з моїм.

— Прошу пан-отця, та де я візьму на ту науку грошей? Пан-отець прецінь знають всю мою біду.

— Цим не журіться. Я посвідчу, що вас пограбували при повстанні вороги православної церкви. Тоді вашого сина напевно приймуть на єпархіяльну стипендію.

Бідний паламар мовчав, навіть не подякував пан-отцеві за таку ласку, а якось похнюпився, покивав сивою головою та й пішов. Вийшов у поле, сів понад потоком і так просидів до вечора. А ввечері прийшов до пан-отця та й каже:

— Прошу пан-отця уділити мені трохи часу. Мушу приступити до святої сповіді.

Здивувався пан-отець, але сповіді священик не сміє нікому відмовити. І під час сповіді признався старий паламар, що він — греко-католик і що не хоче вводити доброго пан-отця в гріх задля блага своєї єдиної дитини.

Замислився священик, а потім каже:

— Для Бога нема ні еллина, ні юдея, а всячеськая і в усіх Христос. Так вчить нас Святе Письмо. Перед Богом я не буду мати гріха, коли допоможу вашому синові вийти в люди, але щоб не було поговору між злими та заздрісними людьми, мусите і ви і ваш син твердо мовчати про це. Ніде, нікому не треба про це споминати, а пан Бог видить наше серце. Віра у нас одна християнська.

---

*) Немовля, що його врятувала бідна мати, якось вижило. Був це хлопчик, мав рідке ім'я — Неофіт. Завдяки великим здібностям, не зважаючи на дуже несприятливі умови, здобув високу освіту і став професором університету в Александрії. Його виклади з вдячністю згадували колишні студенти. Ще перед першою світовою війною робив якісь успішні наукові досліди на Сибіру.

(Далі буде)

ВСЯ ВЕЛИКОДНЯ ПИСАНКА НА ДОПОМОГОВІ ЦІЛІ ЗУАДКОМІТЕТУ

ПОЖЕРТВИ ВИСИЛАТИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ДО ЗУАДК У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, 5020 OLD YORK RD., PHILADELPHIA, PA., 19141

НТШ В Канаді відзначило Золотий Ювілей Кардинала Йосифа Сліпого

25-го лютого Канадійське НТШ влаштувало Наукову Прилюдну Сесію для вшанування 50-річчя священства Блаженнішого Верховного Архиєпископа Кардинала Кир Иосифа Сліпого, в якій взяли участь понад 200 осіб. Сесію відкрив голова КНТШ проф. д-р Євген Вертипорох.

В доповіді „Деякі риси індивідуальности Верховного Архиєпископа Кир Иосифа" о. проф. прелат д-р Богдан Липський представив постать Кир Иосифа на тлі доби. П'ять років тому несподівано і прямо чудом прибув до Риму з московської каторги Архиєпископ Кир Иосиф Сліпий. Він найменований на Кардинала і Верховного Архиєпископа з патріяршими правами. Тернистий його шлях для добра української церкви не скінчився. Його задум сконсолідувати нашу розсіяну в діяспорі церкву і поставити її як помісну, рівну з іншими церквами, з власним патріярхатом — натрапляє на зовнішні трудноші, і на жаль і на внутрішні з боку своїх чинників. Він незаперечно льояльний до свойого зверхника Митрополита Кир Андрея, пересмник Його ідей, але має також свої.

Ще у Львові він переорганізував Духовну Семінарію на Богословську Академію, яка мала дати богословам не лише вищу освіту, але започаткувати Український Університет в польській дійсності. Тепер він знову організує Український Католицький Університет ім. св. Климентія, з рамени якого видаються праці „Монумента України". Будує першу українську католицьку церкву св. Софії в Римі. Прекрасний організатор церковних і світських організацій, відновив в Римі монаший чин Студитів. В нього непереможна сила волі і нечувану працьовитість, він добрий провідник.

Ідеологія Блаженнішого Кир Йосифа опирається на історичнім підґрунті українських патріотів - митрополитів В. Рутського і Петра Могили, які шукали рятунку для української церкви в створенні Київського Патріярхату. Маючи відчуття і розуміння історії, він вміє повязати минуле з теперішнім для будучого, ставить на Ватиканському Соборі домагання на підвищення Київської Митрополії на Патріярхат. Патріярхату ніхто нікому не дає, його признають згідно з традицією східної церкви. Ми одинокі маємо в діяспорі свої єпархії, чого інші народи на іміґрації не мають, та з огляду на внутрішні різниці поглядів, ці єпархії адміністраційно безпосередньо підлягають Східній Конґреґації.

Створення Патріярхату для української помісної церкви назавжди відорвало б українців від московського патріярхату. Український Патріярхат не може бути зв'язаний ні з містами ні з територіями, він має бути один для цілої нашої церкви. Верховний Архиєпископ Кир Иосиф Сліпий, як Митрополит і Архиєпископ Львівський, не зрезиґнував, і хоч Його задуми для добра нашого народу і церкви досі не зреалізовані, він ніколи не скапітулює, як він не зрадив своєї церкви під московською займанщиною.

Прелеґент зацитував з писань св. Иоана, „прийшов до своїх і його не прийняли". „Народ прийняв Ісуса Христа, а провідна верства Його не прийняла." Наш великий Первоієрарх, ісповідник віри і паріот, що перетерпів 18 років на каторзі, — це єдиний репрезентант нашої нескореної церкви, який став символом єдности нашої церкви і Він наша слава і в ньому наша надія світлости української церкви.

Культурно-Громадський Клюб у Дітройті

Це молоденьке Товариство, що заіснувало в осени 1966 року як продовження недіяльного сім років Літературно - Мистецького Клюбу, виправдало себе вповні своєю роботою. Перегляд цієї роботи дав голова К.-Г. Клюбу, мистець Е. Козак, у звідомленні на Загальнихх Зборах Клюбу 30 березня ц. р.. І так заходом його відбулось 17 імпрез, здебільша у власній домівці під час т. зв. п'ятниць. Були це доповіді та дискусії на літературні, мистецькі, медичні та громадські актуальні теми. Але були теж багатолюдні вечори у винаймлених залях, посвячені дуже важним ци цікавим темам, як: нове в мистецьтві (про музику, малярство і поезію), Світовий Конґрес В. У. в Ню Йорку, гумористичний і сатиричний Лисячий Вечір тощо. Великою новиною в Дітройті була і є постійна Ґалерія образотворчого мистецтва в поміщенні Клюбу, в якій бере гурт місцевих і позамісцевих українських малярів, а також Студія для молоді, в якій навчаються пересічно 23 молоденькі адепти малярства, а поверх десяток їх — у філії Студії в містечку Воррен біля Дітройту. Зв'язок з громадянством утримує Клюб при помочі своєї власної газети, „Дітройтські Новини", що є пресовим інформатором в цьому місті про те, що в українському середовищі діється. „Д. Новини" появляються місячно і ведуть календарець імпрез. важний при плянуванні громадськокого життя.

Касовий звіт представив касир, інж. М. Кунинський. Загального прибутку мав Клюб в сумі 3,935 дол., а витрат — 3,395 долярів. Це дозволило йому показати майбутність Клюбу оптимістично. Громадянство підтримує не тільки своїм зацікавленням його роботою, але також матеріяльно, і завдяки тому можна було відновити і влаштувати його приміщення, видавати газетку тощо.

Дальшою точкою порядку нарад була справа статуту. Проєкт його відчитав і обороняв В. Несторович і цей статут — під час довшої дискусії, в якій впало кілька цікавих завважень, збори приняли, залишаючи остаточне зредаґування його членам Товар. Суду разом з Управою.

Перевибрано Управу в такому складі: Е. Козак — голова, В. Витвицький, В. Колодчин і М. Мушинський — заступники голови, пані С. Строїч і В. Папіж — секретарі, М. Кунинський — фінасовий реф., В. Несторович — пресовий реф., редактор „Д. Новин", Б. Нижанківський, С. Парфанович (на жаль переїжджає до Каліфорнії) і Зазуля — реф. літератури, К. Бранка - Кривуцька — реф театру, і В. Колосюк та пані Р. Дигдало, Н. Кунинська, Л. Колодчин, М. Козак і Д. Витвицька — референти імпрез. До Контрольної Комісії переобрані: І. Янчишин, В. Віхар і Б. Петріна, а до Товариського Суду: Д. Квітновський, О. Бойчук і В. Щуровський.

Загальними Зборими проводив інж. В. Колодчин, а секретарював Ф. Липецький.

В. Н - вич

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Філядельфія, Па.

СВЯЧЕННЯ ПАСОК БІЛЯ УПКАТЕДРИ

Свячення пасок біля катедрального храму УПЦеркви у Філядельфії 21-го квітня 1968 році.

Понад 1,000 вірних взяли участь в торжественній Літурґії на Великдень 21 квітня, яку відслужив в Катедрі у Філядельфії Блаженніший Митрополит Иоан в асисті настоятеля храму митрофорного протоієрея Степана Біляка, протоієрея Миколи Угорчака та протодиякона Володимира Поліщука. Під час Архиєрейської Служби Божої співав чудово Катедральний хор ім. О. Кошиця під диригентурою Петра Куриленка.

По скінченню Богослужби відбулося біля церкви традиційне свячення пасок, якого доконав митрофорний о. Степан Біляк в асисті о. Миколи Угорчака та протодиякона Володимира Поліщука. Погода була гарна, вірні з'їхались з різних сторін тай понад 500 осіб стало до завершення акту освячення. Між присутніми можна було бачити веселу молодь, яка пильно приглядалась до традиційного свячення пасок, багато з неї бачили це первий раз. Можна було бачити і старших осіб, яким сльози котились по обличчях, мабуть тому, що думками линули до рлизьких в поневоленій Батьківщині.

С. Г.

Ню Йорк, Н. И.

ВІДЗНАЧЕННЯ 50-РІЧЧЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ БІЛОРУСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

Заходом Білоруського Конґресового Комітету Америки та Білоруської Американської Унії створено З'єднаний Білорусько - Американський Ювілейний Комітет для відзначення 50річчя незалежности Білоруси. Заходом цього Комітету 24-го березня в Грецькій Православній Катедрі при 319 Схід 74-та вул. в Ню Йорку відбулася з цієї нагоди Архиєрейський молебень з участю грецького митрополита Ґерманоса в асисті собору священиків о. прот. Лапіцького, диякона о. Коуша та при співі Білоруського хору „Каліна", під час якої Митрополит привітав присутніх та побажав в скорому часі діждатися державної самостійности Білоруси, яка під сучасну пору перебуває під московсько - большевицькою окупацією без природних свобід, в тім і без свободи релігії. Опісля всі пішли до залі, де відбулася урочиста Академія, яку почато молитвою, проведеною митрополитом Ґерманосом та відспіванням американського національного гимну пані Л. Махнюк.

Академію відкрив інж. Анатоль Плескачевські привітанням присутніх та вказанням на значення того історичного акту 25-го березня 1918 р., коли в столиці Білоруси Мінську урочисто проголошено засаду самовизначення народів, державну незалежність та самостійність Білоруси. Він представив ряд представників поневолених націй, які прибули звеличати це свято. Першим привітав урочисту Білоруську чисельну громаду д-р Іван Дочеф голова Америк. Прият. АБН та предсідник Болгарського Визвольного Фронту. слідували привіти від українців д-р О. Соколишин, (УККА — Від Ню Йорку, ГУ ООЧСУ та від укр. від. АП АБН), від анти Більшовицького Інтернаціоналу — п. Шібер, від Амер. за Визволення Поневолених Націй — проф. Р. Блюм. Присутні оваційно привітали о. д-р С. Гаюка вік укр. прав. громади, Накашідзе та Абулаза від грузинів, д-р Гласкова та от. М. Назаренка від козаків, Вітизка від словаків та ряд інших, як Ол. Калинника від СВУ. Від американського жіноцтва привітано пані Р. Освічевську, білоруського походження. Слідували святочні промови П. Мерлака анг. мовою та о. С Коуш білоруською мовою та читання резолюцій про визволення Білоруси та всіх поневолених червоною Москвою націй. Після урочистої частини при прибраній сцені американським та білоруським прапорами та державним гербом Білоруси слідувала концертова частина з виступом хору „Калина" під батутою композитора Борісовіца, деклямаціями та сольовиступами. Академію закінчено відспіванням білоруського національного гимну.

О. С.

Коло 800 дол. на Український Музей Народної Творчости

9-го квітня минув рік, як в Українськім Інституті Америки в Ню Йорку відкрито Український Музей Народної Творчости Союзу Українок Америки. Завдяки зрозумінню справи пок. директора Інституту В. Джуса, а тепер його сина Теодора, ідея Музею стала ділом, і це є перший цього роду Музей в Ню Йорку. Ввесь поверх, великі кімнати по-мистецьки улаштовані. Там побачать відвідувачі одяги майже всіх частин української землі, вишивки, писанки, кераміку, різьбу, тканини, килими, вироби з дерева і глини з кожної околиці нашої батьківщини. Мистецький керівник Музею п-ні М. Гординська влаштувала всі кімнати зі смаком. Дуже багато праці при влаштуванні Музею вклали також пані: І. Петрівська і Катерина Пелешок.

Розуміється, що удержання Музею, якщо він має бути відкритий щоденно для відвідувачів, вимагає багато коштів та праці. Покищо членки СУА зобов'язалися в суботи і неділі добровільно дижурувати. Але є союзянки, що всякими способами стараються цьому ідейному ділу допомогти. Голова нашої Окружної Ради СУА п-ні О. Рак заініціювала льотерійну гру на ту ціль. Завдяки прихильній поставі 17 відділів, що належать до нашої Округи, ідея голови О. Рак знайшла спонтанний відгук і зібрано суму $796.25 ц., яку передано на цілі Музею. До виграшу були чотири картини наших передових мистців-громадян: Л. Морозової (2 картини), Наталії Стефанової і Михайла Мороза. Ми незвичайно вдячні нашим мистцям за громадську поставу і зрозуміння справи великої ваги. Звертаємося до всіх наших громадян допомогти втримати музей, що пропаґує нашу справу між чужинцями, які його відвідують.

Ольга Соневицька

У Москві замовчують С. Корольова, у Києві — відзначають

З нагоди нового „свята" в СССР, „Дня космонавтики", в Москві відбулось засідання в Кремлі з багатьма доповідями, але без згадки про першого проєктанта і будівничого космічних кораблів і супутників у СССР — українського ученого - академіка Сергія Корольова, який трагічно загинув кілька років тому. „Мурин зробив своє, мурин може відійти"... У Києві 13 квітня, в „День космонавтики", відкрили пам'яткову таблицю в домі, де жив і працював той науковець із Вінниччини, з написом українською мовою про „радянського ученого".

„Радянська Україна" з 19 квітня сповістила, що в місті Житомирі, де народивсь конструктор совєтських космічних кораблів і супутників Сергій Корольов, побував академік Б. Патон і дочка С. Корольова Наталія. На будинку, в якому він народився, встановлено меморіяльну дошку. Складається враження, що всупереч Москві, яка називає С. Корольова то російським, то совєтським конструктором і вченим, в Україні хочуть прізвище того науковця закріпити за собою.

КОМІТЕТ
ВИКОНАВЦІВ ЛИСТОПАДОВОГО ЗРИВУ
закликає Учасників перебрання влади у Західній Україні
ПЕРЕСИЛАТИ СВОЇ СПОМИНИ
на адресу РЕДАКТОРА ЮВІЛЕЙНОГО ЗБІРНИКА
ЯРОСЛАВА ГРИНЕВИЧА
16 St. Marks Place, New York, N.Y. 10003

Наукове Т-во ім. Шевченка в ЗСА
КОМІСІЯ РЕҐІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДІВ І ПУБЛІКАЦІЙ
НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ
відбудеться в суботу, 11-го травня 1968 року в год. 5-ій веч. в залі Українського Інституту Америки, 2 Схід 79-та вулиця в Ню Йорку
ПРОГРАМА:
1. **Проф. д-р В. Лев:** Вступне слово.
2. **Ред. І. Дурбак:** доповідь на тему: **„Історична тематика в реґіональних збірниках".**
3. **Проф. Л. Шанковський:** доповідь на тему: **„Тематика визвольної війни 1917-20 рр., як теж боротьби УПА — в реґіональних збірниках".**
4. **Проф. В. Мацьків:** доповідь на тему **„Історична тематика в большевицьких реґіональних збірниках".**

Вхід вільний!
Управа Комісії Реґіональних Дослідів і Публікацій

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США
Вийшло друком
ЮВІЛЕЙНЕ ВИДАННЯ
ПРИСВЯЧЕНЕ ДВАДЦЯТИЛІТТЮ ДІЯЛЬНОСТИ АКАДЕМІЇ
(1945-1965)

В цьому виданні подані інформації про двадцятирічну діяльність Академії (стор. 76, ціна $2.00).

Замовлення на це видання і на інші видання Академії, список яких подано на стор. 59-62, надсилати на адресу:

The Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U.S., Inc.
206 West 100th Street, New York, N.Y. 10025

ГОЛОВНА УПРАВА
Т-ВА УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ в АМЕРИЦІ
З НАГОДИ 20-ЛІТТЯ ІСНУВАННЯ ТУІА
— влаштовує —
в суботу, 18-го травня 1968 року
о год. 2-ій по пол.
в ПЛАСТОВОМУ ДОМІ
40-та і Дунканон вул. в Філядельфії, Па.
НАУКОВО-ТЕХНІЧНУ КОНФЕРЕНЦІЮ
з слідуючою програмою:
1. Святочне слово;
2. „Сучасний стан хемії бору". **Д-р С. Трофименко;**
3. „Тонкі магнітні плівки в пам'яті компютера". **Інж. Л. Онишкевич;**
4. „Структура і магнітні властивості тонких плівок домішки ніклю-заліза". **Д-р Л. Романків;**
5. „Аеродинаміка крил в нестійкому субсонічному струмі", **Інж. П. Шиприкевич.**

Запрошується всіх Членів і Громадянство.
Господар Конференції — Відділ ТУІА — Філядельфія, Па.

ВЕЛЬМИШАНОВНИМ НАШИМ МИСТЦЯМ-МАЛЯРАМ

ЛЮДМИЛІ МОРОЗОВІЙ
НАТАЛІ СТЕФАНІВ
МИХАЙЛОВІ МОРОЗ

ВИСЛОВЛЮЄМО ЩИРУ ПОДЯКУ ЗА ШЛЯХЕТНИЙ ДАР 4-ох ОЛІЙНИХ КАРТИН, ЯКІ ДАРУВАЛИ ОКРУЖНІЙ РАДІ СУА В ЦІЛІ ПРИДБАННЯ ФОНДІВ ДЛЯ МУЗЕЮ НАРОДНОЇ ТВОРЧОСТИ СУА В НЮ ЙОРКУ.

ОКРУЖНА РАДА СУА в НЮ ЙОРКУ

УМІ

Український Музичний Інститут в Ню Йорку
— влаштовує —
в 10-ту річницю 1-го випуску Музичного Садка
ЗУСТРІЧ БУВШИХ УЧНІВ САДКА
що відбудеться дня 11. травня 1968 р. о год. 5:30 по пол.
в приміщенні Українського Літературно-Мистецького Клюбу
149 — 2-га евеню в Ню Йорку
В програмі показ фільмів і звукових записів імпрез Садка в роках 1956-1959.
Буфет в заряді ВП. Пань Батьківського Комітету при УМІ.
Особистих запрошень не висилається.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ
149 — ДРУГА АВЕНЮ, НЬЮ-ЙОРК
ВИСТАВА ОБРАЗІВ ЛЮБОСЛАВА ГУЦАЛЮКА
АКТИ — ОЛІЇ, АКВАРЕЛІ, РИСУНКИ
ВІДКРИТТЯ: НЕДІЛЯ 5 ТРАВНЯ 1968, 1-6 ГОД.
ВИСТАВА ВІДКРИТА:
П'ЯТНИЦЯ 10 І 17 ТРАВНЯ 6-8 ВЕЧ.
СУБОТА 11 І 18 ТРАВНЯ 1-6 ВЕЧ.
НЕДІЛЯ 12 І 19 ТРАВНЯ 1-6 ВЕЧ.

Український Літературно Мистецький Клюб
Ню Йорк 149 2 ав.

● **З Літературно-мистецького Клюбу в Ню Йорку** повідомляють, що в п'ятницю 10 травня ц. р. інж. Нестор Пінковський доповідатиме про „Пам'ятки історичної культури в Панамі, Колюмбії й Еквадорі". Доповідь буде ілюстрована численними кольоровими прозірками та експонатами, зразками народного мистецтва даних народів і країн, що їх приві з відтіль доповідач. Початок о год. 8 веч.

МОЇ ДНІ
БОРИС ОЛЕКСАНДРІВ
Ціна — 25 центів

Членам ОбВУА і всім кол. Українським Воякам подаємо сумну вістку, що дня 26-го квітня 1968 року у Питтсбургу, Па. вибув назавжди з комбатантських рядів на 78-му році життя

сл. п. ІВАН
БАБИЧ-ДОМБРОВСЬКИЙ

генерал-хорунжий Армії УНР, учасник Визвольної Боротьби України, а зокрема Другого Зимового Походу, нагороджений Хрестом Симона Петлюри і Хрестом Вільного Козацтва, на еміґрації член Відділу ОбВУА при Головній Управі ОбВУА, визначний громадський діяч.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ГОЛОВА ВІДДІЛУ ПРИ ГОЛОВНІЙ УПРАВІ ОбВУА

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого **БАТЬКА**

бл. п.
ПЕТРА ЗАДОРЕЦЬКОГО

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ
в четвер, 9-го травня 1968 року
в Українській Католицькій Церкві СВ. ЮРА в НЮ ЙОРКУ, о год. 7:30 рано і
в Українській Католицькій Церкві СВ. РОДИНИ у ВАШИНҐТОНІ, о год. 7-ій вечора.

Просимо про молитви за Спокій Душі Покійного.

Діти: ОЛЯ, ВІРА і ВОЛОДИМИР з Мужами і Дітьми

UKRAINIAN STUDIES CHAIR FUND
302 West 13th Street New York, N.Y. 10014

До УПРАВИ
ФОНДУ КАТЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Доцінюючи важливість встановлення катедр українських студій у Гарвардському Університеті та їх вартість для розвитку української науки, складаю свою пожертву на ту ціль в сумі $.....

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

Дня ....

Підпис

Чеки виставляти на: Ukrainian Studies Chair Fund.

РАКЕТА - ПІДСИЛЮВАЧ САТУРН 1 Б

Цього року при кінці літа має відбутися перший лет астронавтів в програмі Аполло, ціллю якої є висилка американських астронавтів на Місяць. На світлині ракета-підсилювач Сатурн 1 Б, яка має викинути в космос повітряний корабель Аполло, який має кружляти довкола Землі десять днів.

Колорадський університет закінчив досліди над літаючими тарілками

Вашингтон. — Університет Колорадо згідно з пляном 30 квітня закінчив досліди над літаючими тарілками, на які він дістав був $ 500.000, але, покищо, не опублікував їх для ширшого громадянства. Ці досліди університет передасть аж у вересні Національній Академії Наук. Голова дослідної групи фізик д-р Едвард Кондон заявив, що не буде дискутувати над цим звітом, тільки скаже, що виніс загальне враження з цього звіту, що загадка літаючих тарілок — нерозв'язана. Журнал „Лук" надрукував статтю про „Фіяско літаючих тарілок". Конгресмен демократ з Індіяни Едвард Равш, згадавши статтю в журналі „Лук", домагається, щоб Конгрес вів переслухання в цій справі, бо університет в Колорадо не працював над цією проблемою із науковою глибиною та об'єктивністю. Представник Крайового Інвестиґаційного Комітету в справі космічних феноменів заявив на пресовій конференції, що Комітет не співпрацював із групою в Колорадо, яка не була об'єктивна. Деякі науковці твердять, що літаючі тарілки прилітають до нас із космосу, що є далеко від соняшної системи. Інші висміваюуть саме існування літаючих тарілок. Треба чекати на повний звіт Комітету при Колорадському університеті.

У НІҐЕРІЇ ЗАКІНЧАТЬ ГРОМАДЯНСЬКУ ВІЙНУ

Лондон. — Обидві воюючі в Ніґерії сторони — центральний уряд в Ляґосі й уряд т. зв. Республіки Біяфра, що була перед тим Східньою провінцією Ніґерії, погодились розпочати без ніяких передумов переговори в Лондоні під проводом і за посередництвом британського міністра для справ Коммонвелту. Ніґерія, як колишня британська колонія, є членом Коммонвелту. Вправді представники Біяфри твердили, що Британія, яка постачає зброю центральному урядові Ніґерії, не є невтральною країною і тому краще було б вести такі розмови в Дакарі в Сенеґалю, але їх переконали, що Лондон кращий для мирових переговорів, бо замирення насправді залежить найбільше від Британії; якщо вона припинила б доставки зброї й інших товарів центральному урядові Ніґерії — той останній мусів би замиритись. Головну заслугу в рішенні розпочати переговори задля закінчення близько однорічної кривавої громадянської війни приписують генеральному секретареві Секретаріяту для справ Коммонвелту, Арнолдові Смитові, довголітньому британському професійному дипломатові. Припускають, що мирові переговори почнуться вже в найближчих днях і що найпершою справою буде згода на генеральне воєнне перемир'я.

При кінці тижня відбулися нові перещіплення серця

Ню Йорк. — При кінці минулого тижня відбулися чотири нові перещіплення серця в Лондоні, Тексасі і Каліфорнії. Три особи з чужими серцями живуть, хоч лікарі пильно стежать за тим, чи організми пацієнтів погодяться прийняти чужі тіла. Один пацієнт в Каліфорнії — помер. Ним був столяр Джозеф Райзер, якому перещепили серце 43-річного Рудольфа Ф. Андерсона, телефоніста із Сан Карльоса, який помер від виливу крови до мозку. Нове серце цього пацієнта помпувало йому кров до серця шість разів швидше, як це робило його власне серце. Цей пацієнт занедужав вже втретє на серцеву атаку, і його стан здоров'я був перед операцією безнадійний. Він помер вночі з неділі на понеділок.

У Гюстоні в Тексасі перещіплено серце 47-річному Евереттові Томасові 15-річної жінки Чарлз Л. Мартин, яка згинула від кулі, яку сама до себе вистрелила під час суперечки з чоловіком.

В Лондоні в Англії перещеплено серце 45-річному Фредерикові Вестові. Він дістав серце 26-річного робітника Патрика Расна, який забився, впавши на будові.

В Кейптавні д-р Барнард має старшого пацієнта, якому перещепить серце, як тільки знайдеться датель здорового серця.

В неділю 5-го травня у Гюстоні перещіплено серце новому пацієнтові, який, покищо, видужує згідно з пляном лікарів.

ОБ'ЄДНАННЯ СЕСТРИЦТВ ПРИ УПЦЕРКВІ ЗБИРАЄ ФОНДИ НА ЕНЦИКЛОПЕДІЮ ДЛЯ ДІТЕЙ

Бавнд Брук. — Об'єднання Сестрицтв при Українській Православній Церквізадумує видати власну „Енциклопедію для молоді" та збирає на ту ціль фонди. Братство св. Володимира при церкві св. Покрови у Філядельфії пожертвувало на видання 100 дол., пожертви надходять, про що повідомляв журнал „Українське Православне Слово" ч. 5 з травня місяця. Зазначимо, що над подібною енциклопедією провадиться праця також в колах ОПДЛ.

Це ваша головна журба — коли й де перевести приємно час

Після праці сидимо й відпочиваємо дома. Часом відвідуємо приятелів. Але, мабуть, такі зустрічі приятелів трапляються щораз рідше. Тим часом добре підтримувати товариські зв'язки. Не тільки на те, щоб поґуторити про політику, але й згадувати про давні добрі часи, спільні переживання, спільні досвіди й спільних приятелів.

Інша важлива справа — де ми повинні стрічатись з приятелями. Наші предки, які прибули колись до цієї країни, мали завжди одно таке місце, куди звертали свої кроки — сусідський бар. Але декому з нас не подобаються бари, де треба стояти при довгому столі й обов'язково щось пити. Для таких людей є приємне невеличке місце, ідеальне, щоб сісти при малому столику, випити чашку кави чи чаю, насолоджуватись музикою і ґуторити з приятелями. Це місце зветься **Кафе Ґайґер** і воно міститься при 86 вулиці в дільниці Ню Йорку — Йорквіл. Тут ніхто не цікавиться тим, як довго ви сидите, скільки ви випили, скільки залишаєте кельнерові. Для ваших господарів найважливішою річчю є те, щоб ви мали вигоду. Багато литовців і інших балтійців часто відвідують це місце. Вони розмовляють, обмінюються своїми плянами і знову тут стрічаються. Докладна адреса: **Cafe Geiger, 206 E. 86th St., New York** або **Yorkville.** Власником тієї домівки є п. Гелмут Фольмер. Він мав уже багато нагод, щоб продати те підприємство з добрим зиском, але не може зробити це п. Фольмер. Він має на оці тільки одно — вможливити людям жити, як жили колись — стрічатися з своїми приятелями, як колись стрічалися.

(Огол.)

ТАРЗАН, Ч. 5993. Жахлива ніч!

FORTUNATELY, THE DESPERATE MEN PICKED UP THE GIRL'S TRAIL JUST AS DARKNESS ENVELOPED THE JUNGLE. BUT WERE THEY TOO LATE?

На щастя розпачливі чоловіки знайшли слід дівчини саме тоді, коли темінь покривала джунґлі. Та чи не буде запізно?

Бо ще й тепер далеко, гістерична Айві Вайнс відчуває жах на вид сильветки бестії з тієї ночі!